

Limburg

PERSDOSSIER

Hasselt, 5 mei 2026

11^e Limburgs investeringsrapport:

Limburgse investeringshonger blijft groot, maar bedrijven koken op lager pitje

Economische onzekerheid, internationale spanningen en energiekosten zetten investeringsgroei onder druk

- Meer dan 9 op 10 bedrijven investeerden afgelopen jaar, meer dan verwacht
- 9 op 10 plannen ook komend jaar investeringen, maar met duidelijke afkoeling in intensiteit: investeringssaldo zakt naar -13%
- Groeiambities, productiviteit en digitalisering belangrijkste investeringsdrijfveren
 - AI wint sterk aan belang en is nu voor 6 op 10 speerpunt in investeringen
 - Investeringsgroei leidt tot extra jobs
- Loonkost is zwaarste concurrentiehandicap, combinatie met economische onzekerheid en stijgende energieprijzen veroorzaakt rem op investeringen
- Ook onzekere energiebevoorrading in toekomst creëert twijfels om te investeren

Het Limburgse bedrijfsleven blijft sterk inzetten op investeringen, maar de intensiteit neemt af. Dat blijkt uit het intussen al elfde investeringsrapport van ondernemersorganisaties UNIZO Limburg en VKW Limburg. In het afgelopen jaar investeerde maar liefst 93% van de ondernemingen, dat is meer dan een jaar geleden verwacht werd. **Daarmee bevestigen Limburgse bedrijven hun structurele investeringsbereidheid, ondanks een uitdagende economische context.** Tegelijk blijft de effectieve investeringsgroei beperkt: het investeringssaldo, oftewel het verschil tussen de meer en de minder investerende bedrijven, landt voor het voorbije jaar op +2%. Achter dat gemiddelde gaan bovendien grote sectorverschillen schuil, met een **uitgesproken positieve dynamiek in de dienstensector**, maar een **duidelijke terugval in de bouw**.

Ook voor het komende jaar blijven de investeringsplannen breed gedragen: 89% van de bedrijven plant nieuwe investeringen. Toch is er een duidelijke kentering zichtbaar: het aandeel bedrijven dat *minder* zal investeren dan vorig jaar ligt beduidend hoger dan het aandeel dat opschaaft, wat resulteert in een negatief verwacht investeringsaldo van -13%. Met andere woorden: de Limburgse bedrijven blijven zeker investeren, maar doen dat voorzichtiger en meer gefaseerd.

De belangrijkste drijfveren achter de Limburgse investeringen zijn in de eerste plaats groeiambities (sterkste stijger!) en het verhogen van productiviteit en efficiëntie. In dat kader winnen ook digitalisering en automatisering opnieuw aan belang. Zes op tien bedrijven stellen van AI intussen een speerpunt te maken binnen hun investeringsstrategie. Daarnaast blijven ook klassieke domeinen zoals opleiding, marketing, machines, rollend materieel en strategie op het investeringsmenu staan. **Opvallend** is echter wel dat investeringen minder dan in de voorbije peilingen voorheen leiden tot bijkomende tewerkstelling: nog **slechts 1 op de 10 van de investerende bedrijven creëert extra jobs**, waar dat de voorbije jaren dubbel zo hoog lag.

De terughoudendheid bij bedrijven om te investeren wordt in belangrijke mate **verklaard door een aantal drempels**. De **onzekere economische context** en de **hoge loonkost** in ons land zetten de grootste druk op de investeringscapaciteit. Daarnaast wegen **administratieve lasten, geopolitieke spanningen en stijgende energiekosten steeds zwaarder** door. Ook de **onzekere energiebevoorrading** in de toekomst zorgt voor twijfels.

De combinatie van deze factoren vertaalt zich niet alleen in een lagere investeringsintensiteit, maar ook in strategische keuzes: **1 op de 10 Limburgse bedrijven overweegt om activiteiten of investeringen (gedeeltelijk) naar het buitenland te verplaatsen**. In de productiesector is dit zelfs 1 op 5.

Bart Lodewyckx, gedelegeerd bestuurder UNIZO Limburg: *“Limburgse ondernemers tonen opnieuw een sterke en consequente investeringsbereidheid. Dat meer dan 9 op de 10 bedrijven het afgelopen jaar effectief investeerden en dat ook voor het komende jaar blijven plannen is allesbehalve evident in een context van economische onzekerheid, internationale spanningen en volatiele energieprijzen. Ondernemers kiezen er bewust voor om niet stil te vallen, maar te blijven investeren in hun toekomst, in productiviteit, digitalisering en innovatie. Dat verdient niet alleen erkenning, maar ook vertrouwen in hun rol als motor van onze economie.*

Tegelijk zien we dat die investeringen vandaag doordachter en voorzichtiger gebeuren. De afkoeling in investeringsintensiteit en het beperkte effect op bijkomende tewerkstelling tonen dat bedrijven zich aanpassen aan een complexere realiteit. Structurele drempels zoals de hoge loonkost, stijgende energieprijzen en administratieve lasten blijven daarbij zwaar doorwegen en zetten druk op de investeringscapaciteit.

Onze ondernemers blijven hun verantwoordelijkheid nemen en het economische weefsel versterken. Het is nu aan het beleid om die inspanningen ten volle te erkennen en te ondersteunen, met maatregelen die investeren aantrekkelijker maken en zekerheid bieden op lange termijn. Alleen zo kunnen we deze sterke investeringsdynamiek verankeren en omzetten in duurzame groei en jobs in Limburg.”

Ruben Lemmens, gedelegeerd bestuurder VKW Limburg: “Limburgse bedrijven blijven investeren, maar steeds meer met de voet op de rem. De honger naar groei, productiviteit en AI is er, maar hoge loonkosten, energie-onzekerheid en economische onrust fruniken de ambitie. Als we willen dat bedrijven opnieuw versnellen én hier blijven investeren, dan moet het beleid dringend werk maken van competitieve loonkosten, betaalbare en zekere energie en minder hinderende complexiteit door administratieve drempels. Want elke gemiste investering vandaag is een gemiste job van morgen. We verwelkomen wel de arbeidsmarkthervormingen die vorige week door het parlement werden goedgekeurd. Die maatregelen vormen alvast een belangrijke stap richting een flexibelere en meer toekomstgerichte arbeidsmarkt.”

1. Terugblik: meer dan 9 op 10 ondernemingen investeerden in het afgelopen jaar

Meer dan negen op tien ondernemingen in Limburg (93%) geven aan in het afgelopen jaar geïnvesteerd te hebben. Qua sector varieert dit van 84% in de detailhandel tot 100% in de groothandel. Dit gemiddeld percentage van 93% ligt hoger dan de 84% bedrijven die een jaar geleden aangaven investeringsplannen te hebben. Globaal gezien waren er dus het afgelopen jaar 9% meer investerende bedrijven in Limburg dan verwacht.

	Terugblik op afgelopen jaar	Verwachtingen voor afgelopen jaar	Verskil terugblik vs verwachtingen
	(Peiling 2026)	(Peiling 2025)	
Meer / Stijging van de investeringen	29%	28%	+1%
Minder / Daling van de investeringen	27%	21%	+6%
Status quo	37%	35%	+2%
Totaal investerende bedrijven	93%	84%	+9%
Investeringsaldo	+2%	+7%	-5%
Geen investeringen	7%	16%	-9%

Binnen de groep van investerende bedrijven geeft 29% aan het afgelopen jaar meer geïnvesteerd te hebben dan het jaar ervoor, 27% heeft minder geïnvesteerd en 37% evenveel als het jaar ervoor. Dit resulteert in een **investeringsaldo van +2% over het voorbije jaar** (= het verschil tussen de meer en de minder investerende bedrijven). Ondanks het hogere aantal investerende bedrijven ligt dit saldo van +2% wel lager dan de +7% die een jaar geleden verwacht werd, vooral door een **grotere groep minder fors investerende bedrijven** (27% tegenover de 21% uit de verwachting).

Terugblik: Investeringsniveau voorbije 12 maanden, in vergelijking met jaar voordien						
Peiling 2026 - volgens sector	Meer / Stijging van de investeringen	Status quo	Minder / Daling van de investeringen	Investeringen uitgevoerd	Investerings-saldo	Geen investeringen uitgevoerd
Bouw	16%	45%	34%	95%	-18%	5%
Detailhandel	16%	45%	22%	84%	-6%	16%
Diensten	38%	37%	19%	94%	+20%	6%
Groothandel	32%	32%	36%	100%	-4%	0%
Productie	32%	27%	35%	95%	-3%	5%
Totaal	29%	37%	27%	93%	+2%	7%

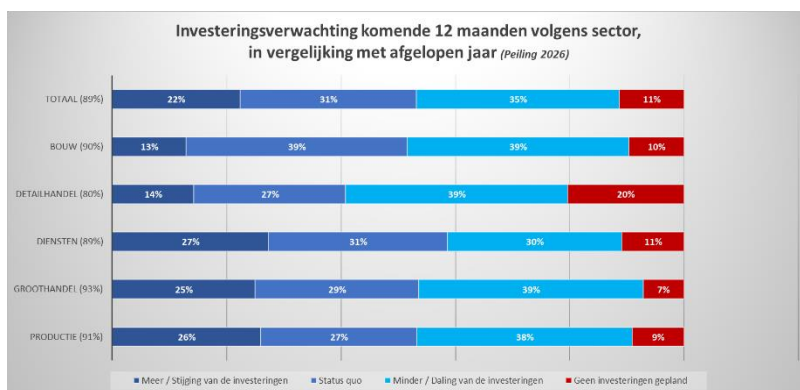
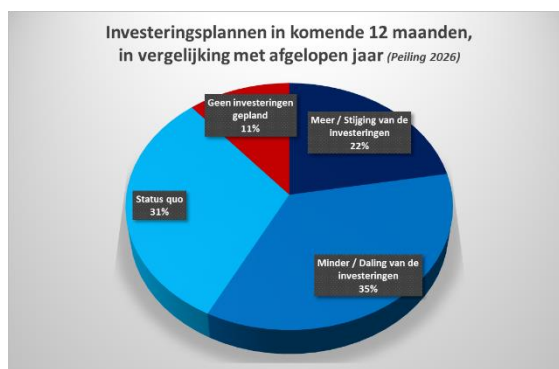
Achter het gemiddelde investeringsaldo van +2% gaan bovendien uiteenlopende sectorcijfers schuil: de **dienstensector kende met +20% het hoogste** - en als enige - positieve investeringsaldo, in de **bouw was er met een investeringsaldo van -18% een duidelijke afremming**. In de andere sectoren zien we investeringsaldi van -3% (productie) tot -6% (detailhandel).

2. Vooruitblik: nog concrete investeringsplannen bij 9 op 10 bedrijven, maar lagere intensiteit dan afgelopen jaar

Voor het komende jaar hebben opnieuw 9 op 10 ondernemingen in Limburg (89%) concrete investeringsplannen. Hoger dan de verwachte 84% van een jaar geleden, maar iets lager dan de terugblik van 93%.

Binnen deze groep investerende bedrijven is het aandeel bedrijven dat aangeeft meer te gaan investeren dan vorig jaar (22%) echter wel duidelijk kleiner dan de groep die in het komend jaar minder zal investeren in vergelijking met het voorbije jaar (35%), wat resulteert in een negatief verwacht investeringssaldo van -13%.

Met andere woorden: er wordt het komende jaar weliswaar nog veel geïnvesteerd, maar de investeringsintensiteit zal in heel wat bedrijven lager liggen dan het afgelopen jaar.

Enkel in de detailhandel (80%) liggen de investeringsplannen onder het gemiddelde cijfer, in de andere sectoren zijn er telkens 9 of meer op 10 investerende bedrijven.

Gekeken naar de investeringssaldi, zien we vooral in de bouw (-26%) en detailhandel (-24%) een grotere groep bedrijven die het

komende jaar *minder* zullen investeren dan het afgelopen jaar. In de groothandel (-14%) en productie (-12%) ligt het investeringssaldo rond het gemiddelde.

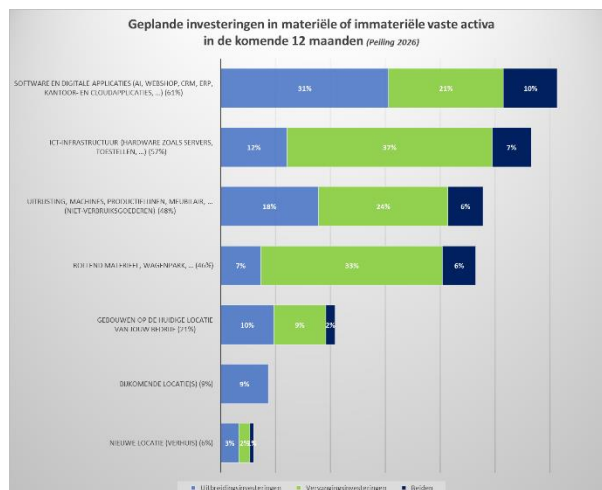
De investeringsplannen nemen traditioneel toe met de grootte van het bedrijf: van 4 op 5 investerende bedrijven met minder dan 5 werknemers, tot 100% bij de bedrijven met meer dan 250 werknemers.

1 op de 10 bedrijven (11%) stelt zeker niét te investeren in het komende jaar. In de detailhandel en bij de kleine bedrijven (minder dan 10 werknemers) zullen gemiddeld 1 op de 5 niet investeren.

3. Op het investeringsmenu: digitale applicaties, hardware, machines en wagenpark

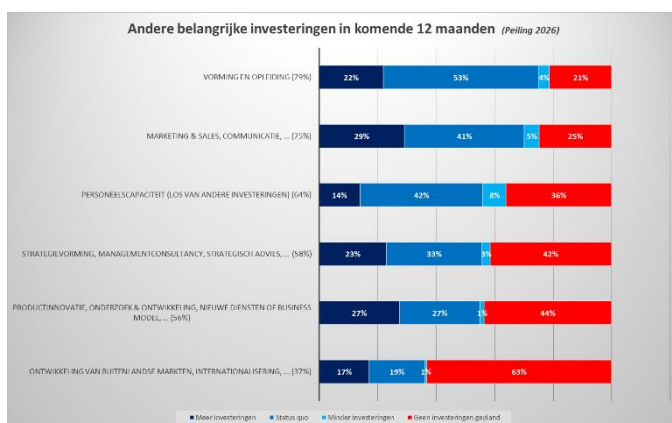
Investerings in (im)materiële vaste activa gebeuren vooral in **software en digitale applicaties** (bij 6 op 10 bedrijven, vooral uitbreidingsinvesteringen), **ICT-infrastructuur** (net geen 6 op 10, vooral vervangingsinvesteringen), **machines** (bij 1 op 2, zowel uitbreidingen als vervangingen) en **het wagenpark** (46%, vooral vervangingen).

Qua baksteen in de maag zijn er nog investeringen in gebouwen op de huidige locatie (bij 1 op 5), in bijkomende locaties (bij 1 op 10) en/of in een nieuwe locatie/verhuis (6%).

1 op de 4 bedrijven kijkt actief uit naar **overname-opportunities**. Ook hier opvallend grote sectorale verschillen: in de groothandel is dit bijna de helft, in de productie en diensten 3 op 10, in de detailhandel slechts 2%.

4. Ook opleiding, marketing, personeel en strategie bovenaan de investeringslijst

Naast de opgesomde activa investeert het Limburgs bedrijfsleven ook in heel wat andere uiteenlopende domeinen: in **vorming en opleiding** (8 op 10), **marketing en communicatie** (3 op 4), **personeelscapaciteit** (2 op 3), **strategievorming** (6 op 10) en **innovatie of nieuwe business modellen** (eveneens bij 6 op 10).

Internationalisering staat op de planning bij gemiddeld 1 op 3 investerende Limburgse bedrijven. Maar bij de bedrijven die vandaag al internationaal actief zijn, investeren 2 op 3 in nog meer internationalisering (64%).

5. Investerings als motor voor bijkomende jobs in 1 op 10 bedrijven

In 1 op de 10 Limburgse bedrijven (12%) die investeren wordt hierdoor **bijkomende tewerkstelling** gecreëerd. Dit cijfer ligt opvallend lager dan de voorbije 3 jaren, toen telkens 2 op 10 bedrijven aangaven te investeren én aan te werven.

Bij 2 op 3 blijft het personeelsbestand status quo na - of net dankzij - de investeringen.

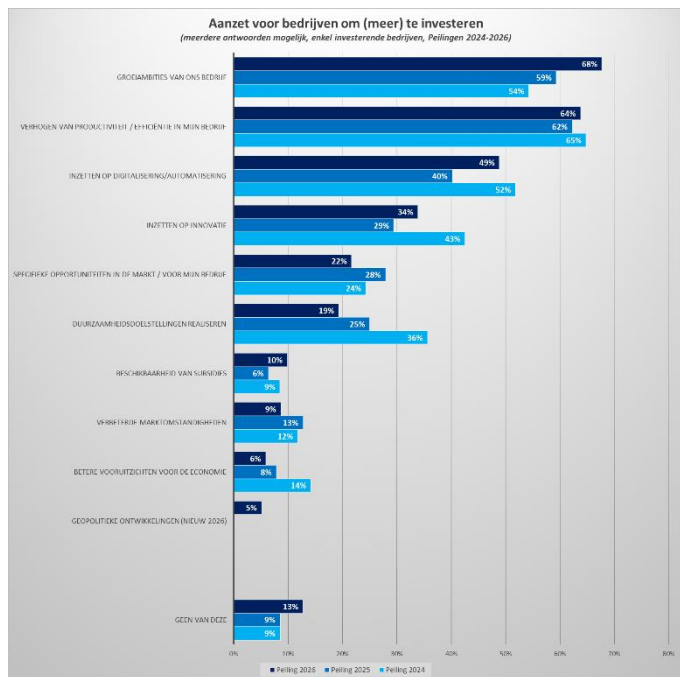
Van de aanwervende bedrijven waagt ongeveer 1 op 5 zich niet aan een raming voor het aantal extra jobs. Bij de bedrijven die er wel een cijfer op kunnen of willen plakken, gaat het **in 2 op de 3 gevallen (64%) om minder dan 5 bijkomende jobs**. In nog eens telkens 1 op de 10 bedrijven is er een geschatte aangroei van 6 tot 20 werknemers (9%) of van meer dan 20 werknemers (12%).

6. Groeiambities, productiviteit en digitalisering voornaamste investeringsimpulsen. Duurzaamheid, marktopportunities en economische vooruitzichten in dalende lijn als investeringsredenen. 6 op 10 bedrijven maken van AI een speerpunt in hun investeringen.

Groeiambities worden als meest doorslaggevend redene genoemd om te investeren, voor 7 op 10 Limburgse investerende bedrijven (sterkste stijging: +11% t.o.v. vorig jaar).

Komen daarna aan bod:

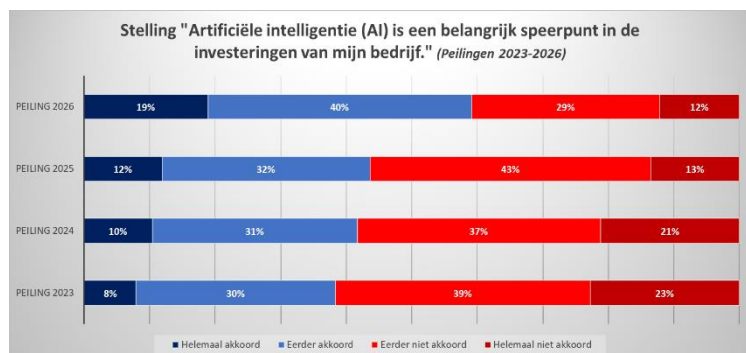
- **Verhogen van productiviteit en/of efficiëntie:** voor 6 op 10 (status quo).
- **Inzetten op digitalisering & automatisering:** voor 1 op 2 (**sterke stijging** van +9%, komend van een daling naar 40% vorig jaar).
- **Inzetten op innovatie:** voor 1 op 3 (lichte stijging na de daling naar 29% vorig jaar).
- **Specifieke opportuniteiten in de markt of voor het bedrijf:** voor 1 op 4 (daling).
- **Duurzaamheidsdoelstellingen realiseren:** verdere daling naar 1 op 5 (komend van 1 op 3 twee jaar geleden).

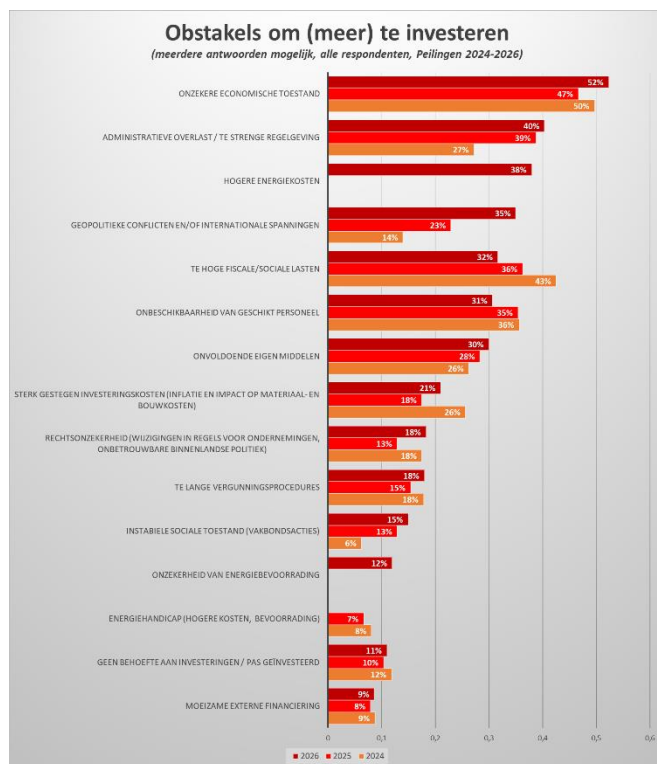
Betere vooruitzichten voor de economie (6%, komend van 8% vorig jaar en 14% 2 jaar geleden) en opportuniteiten door **geopolitieke ontwikkelingen** (5%, deze peiling voor het eerst als antwoordmogelijkheid voorgelegd) sluiten de rij.

Artificiële intelligentie (AI) is intussen voor 6 op 10 Limburgse bedrijven een belangrijk speerpunt in de investeringen. Een sterke sprong vooruit in vergelijking met de voorzichtige stapjes vorige peilingen: vorig jaar was dit 44%, in 2023 nog maar 38%.

In de **diensten (67%), groothandel (63%) en productie (61%)** liggen de investeringen in AI alvast hoger dan in de bouwsector (50%) en de detailhandel (42%).

7. Onzekere economische toestand en administratieve overlast belangrijkste obstakels om (meer) te investeren. Hogere energiekosten en geopolitieke conflicten komen als sterkste stijgers mee aan de top.

Aan alle respondenten - zowel de investerende als de niet-investerende bedrijven - werd gevraagd wat hen ervan weerhoudt om (meer) te investeren. Hierbij konden meerdere antwoorden aangeduid worden.

De onzekere economische toestand wordt net zoals de voorbije 2 jaren door 1 op 2 bedrijven benoemd als voornaamste obstakel.

De sterkste stijger van vorig jaar blijft stevig op de **tweede plaats** staan: **administratieve overlast**, voor 4 op 10 bedrijven.

Vanuit het niets op de derde plaats: hogere energiekosten voor 4 op 10 bedrijven. De antwoordoptie 'energiehandicap' van de voorbije peilingen (vorig jaar voor 7% een obstakel) werd dit jaar opgesplitst in twee opties: hogere energiekosten en onzekerheid van energiebevoorrading (wordt lager in de

rangschikking vermeld door 1 op 10 bedrijven)

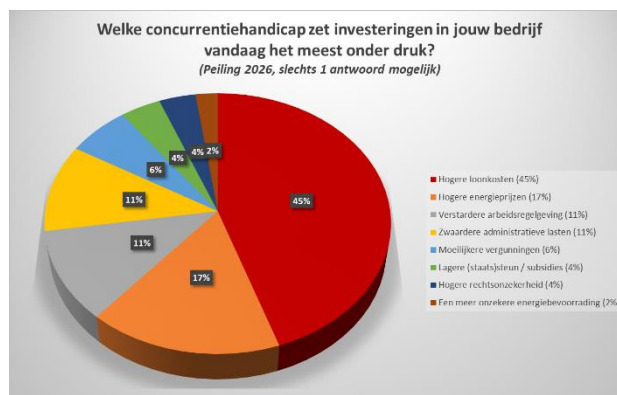
Ook **geopolitieke conflicten en internationale spanningen stijgen** - niet verrassend - **sterk voor het tweede jaar op rij: voor 1 op 3 Limburgse bedrijven (35%)**, komend van 23% vorig jaar en 14% twee jaar geleden.

Volgen daarna nog:

- **De te hoge fiscale en sociale lasten:** gemiddeld voor 3 op 10, iets lager dan de voorbije 2 jaren met effecten van de doorgerekende zware inflatie en automatische loonindexering.
- **Het (niet) vinden van geschikt personeel:** eveneens voor gemiddeld 3 op 10 bedrijven, iets lager dan de voorbije 2 jaren.
- **Onvoldoende eigen middelen/kapitaal:** voor 3 op 10, lichte stijging. Daarnaast geeft ook 1 op 10 aan moeilijk externe financiering te kunnen vinden (status quo).
- **Sterk gestegen investeringskosten door inflatie en de toegenomen bouw- en materiaalkosten:** terug een lichte stijging van 18% naar 21%.
- **Te lange vergunningsprocedures en rechtsonzekerheid** (wijzigende regels, onbetrouwbare binnenlandse politiek): beiden een stijging naar 18%.
- **Instabiele sociale toestand en vakbondsacties:** nog een lichte stijging van 13% naar 15%, na de verdubbeling vorig jaar.
- In totaal **1 op 10** van de respondenten geeft ook aan **geen behoefte te hebben om te investeren**, omdat er bijvoorbeeld pas geïnvesteerd werd.

8. Zware loonkost voornaamste concurrentiehandicap voor helft bedrijven, hogere energieprijzen sterkst stijgende handicap. Onzekere energiebevoorrading in toekomst zorgt ook voor twijfels om te investeren. 1 op 10 Limburgse bedrijven overweegt delocalisatie.

Ook al is de lijst van obstakels al lang genoeg, toch werd bij de respondenten ook gepeild **welke concurrentiehandicap de investeringen in hun bedrijf vandaag het meest onder druk zet**. Hierbij mocht slechts 1 antwoord aangeduid worden.

Bijna de helft van de ondernemers (45%) wijst resoluut naar de **hogere loonkosten**. In de **productiesector en de detailhandel is dit zelfs meer dan 50%**. Opmerkelijk: in de vorige 2 peilingen werden de loonkosten nog door 6 op 10 bedrijven als voornaamste handicap genoemd.

In vergelijking met de vorige bevraging is er namelijk een **sterke stijger op de tweede plaats: de hogere energieprijzen zijn voor 17% van alle respondenten een zware rem op hun bedrijf en hun investeringen**. Vorig jaar was dit nog 'maar' voor 7% het geval. Deze sterke stijging verklaart quasi volledig de daling bij de loonkosten als handicap. **Vooral in de groothandel (23%) en productie (22%)** worden de hogere energieprijzen vermeld.

Voor nog eens telkens **1 op 10** zijn de **verstärkte arbeidsregulering** en de **zwaardere administratieve lasten** in ons land dé concurrentiehandicap bij uitstek.

Daarna volgen nog **moeilijkere vergunningen** (6% gemiddeld), een **hogere rechtsonzekerheid** (4%) en een meer **onzekere energiebevoorrading** (2% gemiddeld, maar door 6% van de bouwbedrijven en door 4% van de industrie vermeld).

In verband met die **energiebevoorrading** werd nog een stelling aan alle respondenten voorgelegd, waarbij **de helft aangeeft dat onzekerheid over de toekomstige bevoorrading een rem legt op de investeringsbeslissingen van hun bedrijf**. Ook in deze stelling scoren de bouw (57%) en productiesector (55%) wat hoger dan gemiddeld.

de peiling 2 jaar geleden (18%) ligt dit wel een stuk lager.

Het gevaar op een delocalisatie is het grootst bij de **productiebedrijven (23%)**.

In het licht van de bovenstaande concurrentiehandicaps, overweegt **1 op 10 Limburgse ondernemingen (11%) een delocalisatie** van minstens een gedeelte van de huidige activiteiten of reeds geplande investeringen naar het buitenland. Dit ligt op hetzelfde niveau als vorig jaar. **In vergelijking met**